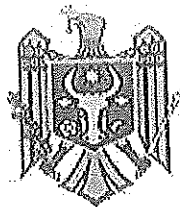

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

No _____ din _____

Data : 11 martie 2023

Nr. dosarului : 1a-2327/18

Curtea Constituțională a RM
Mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu 28, MD-2004

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău vă remite spre examinare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către inculpatul _____, în cadrul cauzei penale de învinuire a cet. _____, a.n. _____, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 30, 172 alin.(3) lit.a), a¹), 171 alin.(3) lit.a), b), 27, 171 alin.(2) lit.b²) Cod Penal al Republicii Moldova

Anexă : Sesizarea pe 4 file

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Igor Mînăscurtă

09:30
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 879
"15" 049 2024

2/ 134

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
Str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28, Chișinău MD-2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

Prezentată în conformitate cu art.134 al.(1),(2),(3); art. 135 al.(1) lit.a)și b) din C. RM; a art. 25 lit. G) din Legea nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 aln. (1) lit.g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995; a art. 7 al. (1), (3),(3-1) lit.a),b),c),d) din Codul de Procedură Penală al R.M. nr.CPP 122/2003.

Titlu-III- EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE
CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN
SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:-

ONORATĂ CURTE, prevederile normelor CONSTITUȚIONALE și anume:

Articolul-4 (Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7

Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-20

Accesul liber la justiție

(1)Orice persoană are **dreptul la satisfacție efectivă** din partea instanțelor judecătorești competente **împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și inereșele sale legitime.**

(2)Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

187
b

Articolul-54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și liberățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

[.....].

(din Declarația Universală a Drepturilor Omului (DUDO)-1948);
statuiază:-

Articolul-8

[....]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate **va dispune de o cale de recurs efectivă**, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționînd în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[....].

Articolul-10

Orice persoană are dreptul, în **deplină egalitate**, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal **independent și imparțial**, care va hotări fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

198
J

PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE

(NEW-YORC 1966, în vigoare pentru R.M. din 26 aprilie 1993)

Articolul-2

[...]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate **va dispune de o cale de recurs efectivă**, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționând în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[...].

Articolul-14

1)-Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat **în mod echitabil și public** de către un tribunal competent , **independent și imparțial**,

[...].

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (amendată prin protocoalele Nr.-3,5,8 și 11) ROMA, -4.XI.1950

(EUROPEANĂ-(CEDO); în vigoare pentru RM din 12 septembrie 1997)

Articolul-1

(obligația de a respecta drepturile omului)

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlu -1 al prezentei convenții.

BR
8

Articolul-6 (Dreptul la un proces echitabil)

1)-Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instiuită prin lege, care va hotări..... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [.....].

Articolul-13 (Dreptul la un recurs efectiv)

Orice persoană , ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

[.....].

- Astfel, sesizarea depusă de către mine ca acuzat Consiliului Superior al Magistraturii la 06.21.martie ; la 05 aprilie 2018 nu au căzut sub prevederile Legii Nr.136 din 19 iulie 2018 (modificări operate în Legea Nr.178 din 25 iulie 2014 „Cu privire la Răspunderea Disciplinară a Judecătorilor), fiind depusă pînă la întrarea în vigoare a modificărilor operate prin Legea Nr.136 din 19 iulie 2018.

Consider că, prevederea veche mi-a îngădit dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din CEDO și art.4 din Constituția Republicii Moldova. Eu ca acuzat nu am putut să-mi apăr încălcarea dreptului meu la o instanță de judecată ...imparțială, (art.6 al.(1) CEDO).

Depunînd 4 (patru) plîngeri la CSM în legătură cu amenințarea în adresa mea cu răfuială din partea magistratului Ion Moroza, (martori fiind ceilalți doi judecatori Gh.Plămădeală și Silvia Gîrbu (actualment judecător la Curtea de Apel Chișinău , care judecă tot cazul meu contrar incidenței de recuzare art.33 al.(3)CPP, judecatori la jud. s. Buiucani mun. Chișinău, și a doi gardieni din exortă); prin fraza:-„...Lasă că ți-arăt eu ție cînd o să întru în deliberare...”, pronunțată abea la

200
9

începutul cercetării judecătorești (la 03.06.2016;10.-06.2016), sa finalizat cu
condamnarea mea la 15 noiembrie 2018 (sentința Nr.14-1-11718-02102015;1-

221/17),la 15 ani de privațiune de libertate; (probabil sau condus de cifra zilei
respective și nu de legalitatea și calitatea probatoriului administrat de OUP).

Inspekția disciplinară din cadrul CSM în genere sa limitat la luarea unei lămuriri
din partea președintelui de complet Ghenadie Plămădeală care avea un
comportament adecvat codului deontologic al judecătorului. Cerînd de la mine să
prezint probe în acest sens, însă ce probe puteam eu prezenta fiind întemnițat în
caziematul I.P. nr-13. O adevărată bătaie de joc față de drepturile mele (și nu numai
ale mele), este o practică de sistem ilegală la înfăptuirea justiției în R.M.

Prezența impunității îi face pe reprezentanții justiției să se comporte sfidător și
emfatic față de orice justițiabil; brutal și grosolan sau situat deasupra legii, sfidează
fără scurp drepturile și libertățile protejate de Constituția RM și a normelor
internaționale. **Lupta cu LEVIOFANUL**, are dreptate acela nu care deține adevărul ci
acel care e mai puternic. Justiția (dreptatea) nu se înfăptuiește prin teruare, prin
ignorarea și nerespectarea legii. **Toți sunt obligați să respecte legea, nimeni nu este
în drept să se ridice asupra legii!**

**Toate aceste prevederi a legii sus menționate au o
repercursiune directă asupra judecării și soluționării juste și
legale a cauzei mele, deoarece mi-a fost încălcat dreptul la o
instanță imparțială garantat de art.6 par.1 CEDO.**

**Iar adresarea către CSM anume a avut scopul de a mi apăra
acest drept încălcat de** magistratul Ion Morozan care m-a amenințat cu
răfuială prin fraza:-“Lasă că ți-arăt eu ție cînd o să intru în deliberare”, care sa
finalizat cu această condamnare injustă și ilegală la 15 ani grei de detenție;PENTRU
CE-?

Titlu-IV- CADRUL NORMATIV APLICABIL

A) Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul -1

Statul Republica Moldova

„[....]

Al.(3)-Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului ,drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul-4 (Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7

Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-20

Accesul liber la justiție

(1)Orice persoană are **dreptul la satisfacție efectivă** din partea instanțelor judecătorești competente **împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.**

(2)Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

102
11

Articolul-26- Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent , prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[....].

Articolul-54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2)-Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale , bunăstării economice a țării , ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3)-Prevederile aliniatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4)-Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății .

Articolul-116 –Statutul Judecătorului

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești **sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.**

[....].

206
12

Articolul -120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor **hotărâri definitive** ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului , al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești **definitive**.

Articolul-134- STATUTUL [Curții Constituționale]

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției , asigură realizarea principiului separării puterilor de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul-135 – ATRIBUȚIILE [Curții Constituționale]

(1)Curtea Constituțională:

a) Exerciță la sesizare , controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și tratatelor internaționale la care R.M. este parte.

b) Interpretează Constituția.
[...].

209
113

B)- Prevederile relevante ale normelor internaționale

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI (NEW-YORC-1948).

Articolul-1

Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea sa.

Articolul-8

[...]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate **va dispune de o cale de recurs efectivă**, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționând în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[...].

Articolul-10

Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotări fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE

(NEW-YORC 1966, în vigoare pentru R.M. din 26 aprilie 1993)

Articolul-2

[...]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate **va dispune de o cale de recurs efectivă**, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționând în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[...].

207
14

Articolul-14

1)-Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod **echitabil** și public de către un tribunal competent , **independent și imparțial**,
[.....].

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (amendată prin protocoalele Nr.-3,5,8 și 11) ROMA, -4.XI.1950
(EUROPEANĂ-(CEDO); în vigoare pentru RM din 12 septembrie 1997)

Articolul-1

(obligația de a respecta drepturile omului)

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlu -1 al prezentei convenții.

Articolul-6 (Dreptul la un proces echitabil)

1)-Orice persoană are dreptul la judecarea în mod **echitabil**, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță **independentă și imparțială**, instiuită prin lege, care va hotări..... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [.....].

Articolul-13 (Dreptul la un recurs efectiv)

Orice persoană , ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

[.....].

2006
15

Articolul-17 (interzicerea abuzului de drept)

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată că implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept orecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție.

Articolul-18

(Limitarea folosirii restrîngerii drepturilor)

Restrîngerile care, în termenii prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți nu pot fi aplicate decât în scopul penru care ele au fost prevăzute.

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

(în vigoare din 14.03.2003 Nr.CPP -122/2003)

TITLU-I CAPITOLUL-I PRINCIPII DE BAZĂ

Articolul-1 (Noțiunea și scopul procesului penal)

[.....].

(2)-Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

(3)-Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcărilor altor drepturi fundamentale.

Articolul-2 (Legea procesual penală)

(1)-Procesul penal se reglementează de prevederile **Constituției Republicii Moldova**, de **tratatele internaționale** la care R.M. este parte și de prezentul cod.

(2)-Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care R.M. este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3)-Constituția Republicii Moldova are **supremație asupra legislației procesuale penale naționale**. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

[.....].

(5)-În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care **anulează sau limitează drepturile și libertățile omului**, încalcă independența judecătorească, **principiul contradictorialității**, precum și **contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional**, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

COPITOLUL-II PRINCIPIILE GENERALE ALE PROCESULUI PENAL

Articolul-7 (Legalitatea procesului penal)

(1)-Procesul penal se desfășoară în strictă **conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care R.M. este parte și prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.**

(2)-Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3)-În cazul existenței incertitudinii cu privire la **constituționalitatea legilor.....**, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu **sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.**

18

(3/1)-La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale , instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a)-obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 al.(1) lit.a) din Constituție;

b)-excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c)-prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d)-nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

[....].

(6)-Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

[....].

(8)-Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Articolul-10 (Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane)

(1)- Toate organele și persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

[....]

Articolul-17 (Asigurarea dreptului la apărare)

(2)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure participanților la procesul penal deplina exercitare a drepturilor lor procesuale, în condițiile prezentului cod. (obligație complet ignorată).

[.....].

Articolul-19 (Accesul liber la justiție)

(1)-Orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță judecătorească independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod.

TITLU-V.-CERINȚELE AUTORILOR SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale a Republicii Moldova:

1. Declararea sesizării ca fiind admisibilă
2. Emiterea unei hotărâri privind declararea ca fiind neconstituțional articolul 29 al.(3) din legea Nr.-178 din 25 iulie 2014 " Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor", pîn la modificările operate prin legea Nr.-136 din 19 ilie 2018, în vigoare din 14 octombrie 2018.

TITLU-VI.- Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Menționăm că prevederile aplicabile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, și au o incidență directă la soluționarea justă și legală a cuzei mele.

TITLU-VII.- Lista documentelor anexate:

- 1.)-Copia răspunsului de la CSM-2 file

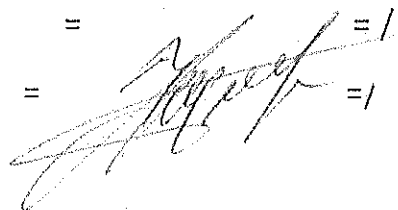
TITLU-VIII- DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declarăm pe propria răspundere și onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte. Locul. Mun.Chișinău , Republica Moldova

Data: 10.09.2021

Apărător =

Acuzat =

 = /

2
22

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28, Chișinău MD-2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

Prezentată în conformitate cu art.134 al.(1),(2),(3); art. 135 al.(1) lit.a)și b) din Constituția RM; a art. 25 lit. G) din Legea nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 aln. (1) lit.g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995; a art. 7 al. (1), (3),(3-1) lit.a),b),c),d) din Codul de Procedură Penală al R.M. nr.CPP 122/2003.

J
23

Titlu-I - AUTORII SESIZĂRII

1. Nume:-

Statut.-

2. Nume:-   Prenume:-

Statut. Acuzat (parte) în proces penal

Adresa: . . . . .

Titlu-II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității următoarelor acte normative:-

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ al RM: Nr. CPP 122/2003 din 14.03.2003, M.O.-nr. - 104-110 art. Nr.:447, în vigoare :-12.06.2003.

Articolul-195

(Înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurii preventive).

(1) Măsura preventivă **poate** fi înlocuită cu una mai aspră, dacă necesitatea este confirmată prin probe, ...//....dacă prin aplicarea ei se va asigura comportamentul respectiv al bănuitului, învinuitului, inculpatului, în scopul desfășurării normale a procesului penal al asigurării executării sentinței.

[...]

(5) Măsura preventivă încetează de drept:

[.....]

3)În caz de punere în executare a sentinței de condamnare. **(nedifinitive)**

[.....].

Articolul-415. Decizia instanței de apel

[.....].

(3) Decizia instanței de apel este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării. (Nedefinitive).

- Susținem că prevederile ambelor articole sunt contrare (Incompatibile), următoarelor articole din CONSTITUȚIA R.M.:

Articolul-4(Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal , în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

5
25

Articolul-54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2)-Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3)-Prevederile aliniatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4)-Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul -120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor **hotărâri definitive** ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești **definitive**.

b
26

Titlu-III- EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:-

ONORATĂ CURTE, prevederile normelor CNSTITUȚIONALE și cele din dreptul internațional și anume:

Din CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA:

Articolul-4(Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal , în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul -120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor **hotărîri definitive** ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului , al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești **definitive.**

y
28

(din Declarația Universală a Drepturilor Omului (DUDO)-1948);
statuiază:-

Articolul-11

1)- Orice persoană acuzată de un delict este **prezumată nevinovată** pînă cînd vinovăția sa va fi **dovedită în mod legal** în cursul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

DIN- PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE
(NEW-YORC 1966, în vigoare pentru R.M. din 26 aprilie 1993)

Articolul-14

2)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale este prezumată a fi nevinovată cît timp culpabilitatea sa nu a fost stabilită în mod legal.

DIN- CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (amendată prin protocoalele Nr.-3,5,8 și 11) ROMA, -4.XI.1950
(EUROPEANĂ-(CEDO); în vigoare pentru RM din 12 septembrie 1997)

Articolul-6 (Dreptul la un proces echitabil)

1)-Orice persoană are dreptul la judecarea în **mod echitabil**, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță **independentă și imparțială**, instiuită prin lege, care va hotări..... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [.....].

2)-Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

8
24

DIN- CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

(în vigoare din 14.03.2003 Nr.CPP -122/2003)

TITLU-I CAPITOLUL-I PRINCIPII DE BAZĂ

Articolul-8 (Prezumția nevinovăției)

(1)-Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

(2)-NIMENI NU ESTE OBLIGAT SĂ DOVEDEASCĂ NEVINOVĂȚIA SA.

Astfel cadrul normativ expus mai sus determină clar și previzibil guvernarea principiului **PREZUMȚIEI DE NEVINOVĂȚIE** în derularea pe întregul proces penal.

Cum garantează art. 54 al.(3) din CONSTITUȚIE, nu este admisă nici o restrîngere ce ar aduce atingere drepturilor garantate în art.20,21-26 din CONSTITUȚIA R.M. .

Se cere în mod inevitabil de răspuns la următoarele întrebări:

- 1) Din ce moment acuzatul se consideră vinovat-?
- 2)Din ce moment hotărîrea instanței de judecată este definitivă și irevocabilă-?
- 3)Din ce moment hotărîrea instanței de judecată este obligatorie-?
- 4)Din ce moment acuzatul capătă statut de condamnat-?
- 5)Dacă punerea în executare a sentinței **nedefinitive** încalcă **PREZUMȚIA DE NEVINOVĂȚIE**-?

6) Dacă condițiile de detenție la aplicarea arestului preventiv sunt identice cu condițiile condamnaților definitiv **ce execută pedeapsa** stabilită-?

7) Dacă aplicarea arestului preventiv după expirarea a 12 luni de aflare sub el, este una legală-?

8) Punerea în executare a unei sentințe nedefinitive în executare cum poate fi numită pedeapsă sau măsură preventivă după 12 luni-?

9) Din ce moment o hotărîre de judecată capătă forța de autoritatea lucrului judecat-?

10) Punerea în executare a sentinței pîn la devenirea ei definitivă, ce este -?: Arest preventiv sau condamnare-?

11) Cînd condamnarea poate fi aplicată înainte de stabilirea vinovăției sau după-?

12) Dacă prevederile art.195 al.(5) p.3); art.415 al.(3) sunt în contradicție cu prevederile art. 8 al.(1) CPP-? Și care normă are prioritate și urmează a fi aplicată-?.

Consider că răspuns la toate aceste întrebări v-a da Curtea CONSTITUȚIONALĂ, astfel punînd capăt multiplelor abuzuri din partea persoanelor cu funcții de răspundere responsabile de aplicarea legii și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Există o practică de mulți ani păguboasă principiului **PREZUMȚIEI DE NEVINOVĂȚIE** și nerespectării cerințelor art.308 al.(1),(2) CPP;- prin aplicarea arestului preventiv, prin punerea în executare a unei sentințe nedefinitive și irevocabile,(art.415 al.(3) CPP), ca urmare în toate cazurile acuzarea (OUP,procurorul) fiind susținută de instanțele de judecată **fac abuz de puerea statului, foarte ușor lipsesc orice persoană de libertate, (ei nu sunt obligați să dovedească că o altă măsură preventivă ar asigura buna desfășurare a procesului penal, numai arestul! Asigură venituri.), își permit arbitrariul, fabrică erori și dosare în scopul estorcării mijloacelor bănești necuvenite (înflorește corupția).**

PREZUMȚIA DE NEVINOVĂȚIE are scopul de a ocroti persoana acuzată și de a contribui decesiv la limitarea maximală a erorilor judiciare protejînd prestigiul justiției! Nu în zadar ea (P.deN.) este încorporată în cele mai importante norme internaționale, constituind un element fundamental al unui proces echitabil, este expresia conceptului de echitate în principal în procesul penal.

Garanțiile art.11 al.(1) DUDO; art.14 al (2) PIDCP; art.6 al.(2) CEDO au incidență la toate fazele judecătii propriu zise, deoarece încălcarea lor au o repercursiune iremediabilă pentru acuzat.

Ca urmare, orice detenție preventivă cu nerespectarea cerințelor art.308 al.(1),(2) CPP-(probitate absolută!)- este incompatibilă cu principiul fundamental al PREZUMȚIEI DE NEVINOVĂȚIE ; fiind un element fundamental al respectării libertății și dreptului la un proces echitabil.

În realitate prima instanță și în deosebi instanța de apel are dreptul în temeiul articolelor precitate mai sus , să pună în executare o sentință nedefinitivă și irevocabilă(contrar art.8 al.(1)CPP), cu atît mai mult dacă acuzatul nu încalcă nici o obligație legală; în acest mod acuzatul devine condamnat cu toate consecințele inerente acestui statut de condamnat. Dar unde-i prezumția de nevinovățe la etapa Curții Supreme de Justiție, statuată în art.21 din C R.M.-?. Ia pur și simplu este anulată.

În acest mod se aduce atingere existenței tuturor drepturilor și libertăților fundamentale garantate de normele internaționale și Constituționale în ce privește garantarea PREZUMȚIEI DE NEVINOVĂȚIE, (înscrise mai sus).

Nici o persoană nu este în siguranță în asemenea situație; iar sarcina și scopul procesului penal (art.1 al(2),(3)CPP), pur și simplu este obstrucționat; mai mult ca atît drepturile și libertățile fundamentale sunt brutal încălcate. Nu există cu adevărat prevederi legale funcționale, (art.308 al.(1),(2)CPP se ignoră complet), ce ar proteja persoana înotriva acestor arestări ilegale și condamnării unei persoane nevinovate.

11
31

Eu abordez o problemă majoră de importanță și interes general, deoarece de față este un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată în prima instanță (art.6 p.44 CPP). –Încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția RM și alte legi naționale.

Toate aceste prevederi SUNT LUATE DIN CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ ȘI au o repercursiune directă asupra judecării și soluționării juste și legale a cauzei mele.

Titlu-IV- CADRUL NORMATIV APLICABIL

A)Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul -1

Statul Republica Moldova

„[....]

Al.(3)-Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului ,drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul-4 (Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7

Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Articolul-21 Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal , în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul-23 (Dreptul fiecărui om de ași cunoaște drepturile și îndatoririle)

(1)[.....].

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de ași cunoaște drepturile și îndatoririle, în acest scop statul publică și face accesibil toate legile și alte acte normative.

Articolul-24 DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.

(2) Nimeni nu va fi supus la torturi , nici la pedepse sau traamente crude, inumane ori degradante.

[...].

Articolul-25 Libertatea individuală și siguranța persoanei

(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile..

[...]

12
32

(5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării; iar învinuirea –în cel mai scurt termen , motivele reținerii și învinuirii se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

[...].

Articolul-26- Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent , prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...].

Articolul-54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2)-Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale , bunăstării economice a țării , ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3)-Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4)-Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății .

Articolul-116 –Statutul Judecătorului

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...].

Articolul -120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Articolul-134- STATUTUL [Curții Constituționale]

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterilor de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul-135 – ATRIBUȚIILE [Curții Constituționale]

(1) Curtea Constituțională:

a) Exerciță la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și tratatelor internaționale la care R.M. este parte.

b) Interpretează Constituția.

[...].

B)- Prevederile relevante ale normelor internaționale

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI (NEW-YORC-1948).

Articolul-1

Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea sa.

Articolul-5

Nimeni nu va fi supus la tortură, nici la pedepse sau tratamente crude inumane sau degradante.

Articolul-8

Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin Constituție sau prin lege.

Articolul-9

Nimeni nu poate fi arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Articolul-10

Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotări fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

Articolul-11

1)- Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cursul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

16
36

PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE

(NEW-YORC 1966, în vigoare pentru R.M. din 26 aprilie 1993)

Articolul-2

[....]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate **va dispune de o cale de recurs efectivă**, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționînd în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[....].

Articolul-7

Nimeni nu va fi supus torturii și nici unor pedepse sau tratamente crude inumane sau degradante,[....].

[....].

Articolul-9

1)- Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa **decît pentru motive legale și în conformitate cu procedura prevăzută de lege.**

2)-Orice individ arestat va fi informat, **în momentul arestării sale**, despre motivele acestei arestări și va fi înștiințat, **în cel mai scurt timp, de orice învinuiri care i se aduc.**

[....].

Articolul-10

1)-orice persoană privată de libertate va fi tratată **cu umanitate și cu respectarea demnității inerente persoanei umane.**

2)- a) Persoanele aflate în prevenție vor fi, în afară de circumstanțe excepționale, **separate de condamnați și vor fi supuse unui regim distinct, potrivit condiției lor de persoane necondamnite.**

[....].

18
38

Articolul-14

1)-Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat **în mod echitabil și public** de către un tribunal competent , **independent și imparțial**, [...].

2)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale este prezumată a fi nevinovată **cât timp culpabilitatea sa nu a fost stabilită în mod legal.**

3)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale are dreptul, în condiții de deplină egalitate, la cel puțin următoarele garanții:

a)-să fie informat în cel mai scurt termen, într-o limbă pe care o înțelege , și în **mod detaliat despre natura și motivele acuzației ce i se aduce;**

b)-să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale și să comunice cu apărătorul pe care și-l alege;

[...];

e)-să interogheze sau să facă a fi interogați martorii acuzării și să obțină înfățișarea și interogarea martorilor apărării **în aceleași condiții** ca și martorii acuzării;

[...];

g)-să nu fie silită să mărturisească împotriva ei însăși sau să se recunoască vinovată.

[...].

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (amendată prin protocoalele Nr.-3,5,8 și 11) ROMA, -4.XI.1950

(EUROPEANĂ-(CEDO); în vigoare pentru RM din 12 septembrie 1997)

Articolul-1

(obligația de a respecta drepturile omului)

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlu -1 al prezentei convenții.

18
3d

TITLU-I

DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

[....]

Articolul-3-(interzicerea torturii)

Nimeni nu poate fi supus torturii nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

[....]

Articolul-5 (Dreptul la libertate și siguranță)

1)-Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

a)-dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent;

b)-dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei dețineri legale pentru nesupunerea la o hotărâre pronunțată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege;

c)-dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia;

[....].

2)-Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în termenul cel mai scurt și într-o limbă pe care o înțelege asupra motivelor arestării sale și asupra oricărei acuzații aduse împotriva sa.

[....].

Articolul-6 (Dreptul la un proces echitabil)

1)-Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instiuită prin lege, care va hotărâși..... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

[.....].

2)-Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3)-Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

[.....];

d)-să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

[.....].

Articolul-13 (Dreptul la un recurs efectiv)

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul-14 (interzicerea discriminării)

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special pe.....origine...socială....., avere, naștere sau orice altă situație.

Articolul-17 (interzicerea abuzului de drept)

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată că implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept ocare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție.

Articolul-18

(Limitarea folosirii restrîngerii drepturilor)

Restrîngerile care, în termenii prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți nu pot fi aplicate decât în scopul pentru care ele au fost prevăzute.

C). CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

(în vigoare din 14.03.2003 Nr.CPP -122/2003)

TITLU-I CAPITOLUL-I PRINCIPII DE BAZĂ

Articolul-1 (Noțiunea și scopul procesului penal)

[.....].

(2)-Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

(3)-Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcărilor altor drepturi fundamentale.

Articolul-2 (Legea procesual penală)

(1)-Procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care R.M. este parte și de prezentul cod.

(2)-Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care R.M. este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3)-Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

[.....].

(5)-În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin

91
44

normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

COPITOLUL-II PRINCIPIILE GENERALE ALE PROCESULUI PENAL

Articolul-7 (Legalitatea procesului penal)

(1)-Procesul penal se desfășoară în **strictă** conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care R.M. este parte și prevederile **Constituției Republicii Moldova** și ale prezentului cod.

(2)-Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3)-În cazul existenței incertitudinii cu privire la **constituționalitatea legilor.....**, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu **sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.**

(3/1)-La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, **instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției**, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a)-obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 al.(1) lit.a) din Constituție;

b)-excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c)-prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d)-nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

[....].

(6)-Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

[....].

01
42

(8)-Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Articolul-8 (Prezumția nevinovăției)

(1)-Persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

(2)-NIMENI NU ESTE OBLIGAT SĂ DOVEDEASCĂ NEVINOVĂȚIA SA.

(3)-Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Articolul-9 (Egalitatea în fața legii și a autorităților)

(1)-Toți sunt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de....origine...socială,...avere, naștere sau orice altă situație.

[.....].

Articolul-10 (Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane)

(1)- Toate organele și persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

[....]

(3)-În desfășurarea procesului penal, nimeni nu poate fi supus la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante, nimeni nu poate fi deținut în condiții umilitoare, nu poate fi silit să participe la acțiuni procesuale care lezează demnitatea umană.

[.....].

Articolul-17 (Asigurarea dreptului la apărare)

[.....].

(2)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure participanților la procesul penal deplina exercitare a drepturilor lor procesuale, în condițiile prezentului cod. (obligație complet ignorate).

(3)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure bănuیتului, învinuitului, inculpatului dreptul la asistență juridică **calificată** din partea unui apărător ales de el sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, independent de aceste organe.

[.....].

Articolul-19 (Accesul liber la justiție)

(1)-Orice persoană are dreptul la examinarea și **soluționarea cauzei sale în mod echitabil**, în termen rezonabil, **de către o instanță judecătorească independentă, imparțială**, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod.

(2)-Persoana care efectuează urmărirea penală și judecătorul nu pot participa la examinarea cauzei în cazul în care el, direct sau indirect, sunt interesați în proces.

(3)- Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuیتului, învinuitului, inculpatului, cît și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuiază sau agravează răspunderea. (obligație ignorată).

13
14

Titlu-V.-CERINȚELE AUTORILOR SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale a Republicii Moldova:-în temeiul art.7 al.(3)CPP alRM

1.Declararea sesizării ca fiind admisibilă

2.Emiterea unei hotărâri privind declararea ca fiind **neconstituționale** articolele 195 al.(5) p.3); art.415 al.(3) din CPP enumerate în titlul –II .

VI- Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Menționăm că prevederile aplicabile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, și au o incidență directă la soluționarea justă și legală a cuzei mele.

VII.- Lista documentelor anexate:

2) –Copiile proceselor- verbale ale ședințelor de judecată-4 file *10 file*

VIII- DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declarăm pe propria răspundere și onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte. Locul. Mun.Chișinău , Republica Moldova

Data: 10.09.2021

Apărător =

Acuzat =

[Signature] = 1
[Signature] = 1

/

86
56

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28, Chișinău MD-2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

Prezentată în conformitate cu art.134 al.(1),(2),(3); art. 135 al.(1) lit.a)și b) din Constituția RM; a art. 25 lit. G) din Legea nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 aln. (1) lit.g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995; a art. 7 al. (1), (3),(3-1) lit.a),b),c),d) din Codul de Procedură Penală al R.M. nr.CPP 122/2003.

84

Titlu-I - AUTORII SESIZĂRII

1. Nume:-

Statut.-

2. Nume:- Prenume:-

Statut. Acuzat (parte) în proces penal

Adresa:-

Titlu-II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității următorului act normativ:-

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ al RM: Nr. CPP 122/2003 din 14.03.2003, M.O.-nr. - 104-110 art. Nr.:447, în

viguare :-12.06.2003.

Articolul -212

Confidențialitatea urmăririi penale

- (1) Materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decât cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăției, și ca să nu fie afectate interesele altor personae și ale desfășurării urmăririi penale în condițiile Legii Nr.-133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.
- (2) [.....].

PROCEDURA DE URMĂRIRE PENALĂ FIIND UNA INCHIZITORIALĂ CONFIDENȚIALĂ (SECRETĂ), LA ACEASTĂ ETAPĂ PREJUDICIARĂ.-(moștenire sovietică).

- DAR UNDEI RESPECTAREA PRINCIPIULUI

CONTRADICTORIALITĂȚII-?

-DAR UNDEI RESPECTAREA PRINCIPIULUI AFLĂRII

ADEVĂRULUI-?

JL
58

- Susținem că prevederile acestui articol este contrar (Incompatibil), următoarelor articole din CONSTITUȚIA R.M.:

Articolul-4(Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(3) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7 Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-16- Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(3) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul-21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal , în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

89

39

- Art.-23 Drepturile fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle
(1) [...].

(2) -Statul asigură dreptul fiecărui om de-ași cunoaște drepturile și
îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte
normative”. (ACCESIBILITATE, CLARITATE, PREVIZIBILITATE).

Articolul-54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua
drepturile și liberățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

[.....].

Toate aceste prevederi Constituționale au menirea să
garanteze și să asigure implementarea art.11 din DUDO-1948; a
art.14 al. (2),(3) lit.a),b),c),d),e), din –PIDCP 1966; a art. 6
al.(1),(2),(3) lit.a), c),d) din CEDO-1950.

Titlu-III- EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:-

Ce spune- Articolul -2 din Codul de Procedură Penală (CCP) al RM:-?

(Legea procesual penală)

“(1)-Procesul penal se reglementează de prevederile **Constituției Republicii
Moldova, de tratatele internaționale** la care R.M. este parte și de prezentul cod.

(2)-Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor
internaționale la care R.M. este parte constituie elemente integrante ale dreptului

procesul penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3)-Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

[.....].

(5)-În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte”.

Ce spune- Articolul-1 din CPP

(Noțiunea și scopul procesului penal)

[.....].

(2)-Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale **și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.**

(3)-**Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită** sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcărilor altor drepturi fundamentale.

Ce spune- Articolul-19 (Accesul liber la justiție)

[.....].

41
67

(3)- Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuiază sau agravează răspunderea. (obligație ignorată).

Ce spune- Articolul-100 (Administrarea probelor)

Al.(1)- Admnistrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. [.....]. (obligație ignorată).

Ce spune- Articolul-254 din CPP

(Rolul activ al organului de urmărire penală)

(1)- Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului. (obligații neîndeplinite și ignorate).

Originea art.-2 al.(5) CPP- se găsește în art. 14 din PIDCP-1966 ; în art.6 CEDO-1950 și în art. 4, 21 din CONSTITUȚIA R.M.

În acest caz se pune întrebarea-? Da originea art.-212 din CPP, carei-?

Da –eu ca acuzat m-am folosit de dreptul din art.21 CPP – dreptul la tăcere și neautoincriminare (originea acestui art. se găsește în art.14 al.(3) lit. g) PIDCP), fiind sfătuit de acel avocat de formă Petru Răilean (din oficiu),-apărare fictivă.

Însă mai corect ar fi fost ca Organul de Urmărire Penală (în persoana lui V.Gîndea, procuror A.Axientev) să-mi explice că,- dacă mă consider nevinovat este în interesul meu să cooperez cu ancheta pentru stabilirea adevărului la acea etapă; fără a mă băga în pușcărie (însă interesul a fost altul 20.000 de euro); acolo în izolare totală (I.P.-13), fără bani, apărare inefficientă (art.100 al.(2)CPP),- ce fel de apărare poți să-ți pregătești-? În echilibru celei în acuzare-?.

O adevărată sfidare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a bunului simț.

Numai în contradictorialitate este posibil de stabilit un adevăr ce ar corespunde realității; - în consecință eu ca bănuț nu ajungeam să fiu învinuit și apoi inculpat în temeiul unui probatoriu administrat unilateral cu grave încălcări de procedură, criminal, strict în acuzare din interes.

Însă acest abuz se datorează în exclusivitate acestui articol (212 din CPP), care nu are nimic cu stabilirea adevărului ci din contra constituie o porțiță sigură de practicare a abuzului și arbitrariului în scopul estorcării de mijloace bănești necuvenite.

Nici-un fel de PREZUMȚIE DE NEVINOVĂȚIE, DE OBLIGAȚII POZITIVE (art.8,19 al.(3);art.100 al.(1); art.254 al.(1)CPP) nu funcționează (pentru OUP,procuror) cînd VIN ÎN CONTRADICȚIE CU INTERESUL MESCHIN.

Dar și promovarea în funcție, performanțele sunt strîns legate de numărul de condamnări în instanță; în asemenea situație pe bandă rulantă sunt băgați în pușcării persoane nevinovate și ilegal acuzate. Cine se mai interesează de adevăr-? Cine se mai lămurește în toată această cașă pregătită în exclusivitate de acuzare (parte a procesului ce folosește puterea statului) cu a sale interese meschine. Doar eii nu pot fi trași nici la o răspundere, eii sau situat deasupra legii.

Cum poți să te asiguri că nu tragi la răspundere penală o persoană nevinovată dacă nu-i oferi nici o posibilitate de a fi ascultat și cu atît mai mult neavînd nici o posibilitate reală de ași administra vre-o probă în apărare, aflîndu-se în detenție (izolare totală)-?.

Se primește că atrgi la răspundere penală cu bună știință o persoană nevinovată.

Eu bat alarma scot în evidență probleme de sistem ce au o importanță de interes general; este foarte important ca scopul și sarcina procesului penal să fie atins în orice cauză concretă; evitarea la maximum a erorilor judiciare.

Da cazul meu este unul concret și situația se răsfrânge nemijlocit asupra mea ca persoană concretă, însă neimplicarea statului ar afecta la direct interesul general.

Țin să menționez că - Toate aceste prevederi au o repercursiune directă asupra judecării și soluționării juste și legale a cauzei mele. Anume datorită acestui articol-212CPP acuzarea confortabil a produs o eroare JUDICIARĂ-(art.325 al.(1)CPP) sfidând principiul PREZUMȚIEI NEVINOVĂȚIEI și aflării adevărului; viciind grav principiul contradictorialității (egalitatea armelor-art.6 CEDO) și dreptului meu la apărare.

Titlu-IV- CADRUL NORMATIV APLICABIL

A)Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul -1

Statul Republica Moldova

„[...]

Al.(3)-Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului ,drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

14
69

Articolul-4 (Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7

Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-16- Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul-20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

65

Articolul-21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal , în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul-23

(Dreptul fiecărui om de ași cunoaște drepturile și îndatoririle)

(1)[.....].

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de ași cunoaște drepturile și îndatoririle, în acest scop statul publică și face accesibil toate legile și alte acte normative.

Articolul-24

DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.

(2) Nimeni nu va fi supus la torturi , nici la pedepse sau traamente crude, inumane ori degradante.

[...].

Articolul-25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile..

[...]

46
66

(5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării; iar învinuirea – în cel mai scurt termen , motivele reținerii și învinuirii se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

[...].

Articolul-26- Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent , prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...].

Articolul-54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2)-Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale , bunăstării economice a țării , ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3)-Prevederile aliniatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4)-Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății .

Articolul-116 --Statutul Judecătorului

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...].

14
68

Articolul -120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri **definitive** ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului , al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești **definitive**.

Articolul-134- STATUTUL [Curții Constituționale]

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției , asigură realizarea principiului separării puterilor de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul-135 – ATRIBUȚIILE [Curții Constituționale]

a) Ex(1)Curtea Constituțională:

exercită la sesizare , controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și tratatelor internaționale la care R.M. este parte.

b) Interpretează Constituția

[...].

18
68

B)- Prevederile relevante ale normelor internaționale

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI (NEW-YORC-1948).

Articolul-1

Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea sa.

Articolul-5

Nimeni nu va fi supus la tortură, nici la pedepse sau tratamente crude inumane sau degradante.

Articolul-8

Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin Constituție sau prin lege.

Articolul-9

Nimeni nu poate fi arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Articolul-10

Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotărî asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

Articolul-11

1)- Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cursul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

45
60

PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE

(NEW-YORC 1966, în vigoare pentru R.M. din 26 aprilie 1993)

Articolul-2

[...]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate **va dispune de o cale de recurs efectivă**, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționând în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[...].

Articolul-7

Nimeni nu va fi supus torturii și nici unor pedepse sau tratamente crude inumane sau degradante,[.....].

[.....].

Articolul-9

1)- Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa **decât pentru motive legale și în conformitate cu procedura prevăzută de lege.**

2)-Orice individ arestat va fi informat, **în momentul arestării sale**, despre motivele acestei arestări și va fi înștiințat, **în cel mai scurt timp, de orice învinuiri care i se aduc.**

[...].

Articolul-10

1)-orice persoană privată de libertate va fi tratată **cu umanitate și cu respectarea demnității inerente persoanei umane.**

2)- a) Persoanele aflate în prevenție vor fi, în afară de circumstanțe excepționale, separate de condamnați și vor fi supuse unui regim distinct, potrivit condiției lor de persoane necondamnate.

[...].

Articolul-14

1)-Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat **în mod echitabil și public** de către un tribunal competent , **independent și imparțial**, [...].

2)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale **este prezumată a fi nevinovată cît timp culpabilitatea sa nu a fost stabilită în mod legal.**

3)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale are dreptul, în condiții de deplină egalitate, la cel puțin următoarele garanții:

a)-să fie informat în cel mai scurt termen, într-o limbă pe care o înțelege , și în mod detaliat despre natura și motivele acuzației ce i se aduce;

b)-să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale și să comunice cu apărătorul pe care și-l alege;

[...];

e)-să interogheze sau să facă a fi interogați martorii acuzării și să obțină înfățișarea și interogarea martorilor apărării **în aceleași condiții** ca și martorii acuzării;

[...];

g)-să nu fie silită să mărturisească împotriva ei însăși sau să se recunoască vinovată.

[...].

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (amendată prin protocoalele Nr.-3,5,8 și 11) ROMA, -4.XI.1950

(EUROPEANĂ-(CEDO); în vigoare pentru RM din 12 septembrie 1997)

Articolul-1

(obligația de a respecta drepturile omului)

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlu -1 al prezentei convenții.

TITLU-I

DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

Articolul-3-(interzicerea torturii)

Nimeni nu poate fi supus torturii nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

[....]

Articolul-5 (Dreptul la libertate și siguranță)

1)-Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

a)-dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent;

b)-dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei dețineri legale pentru nesupunerea la o hotărâre pronunțată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege;

c)-dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia;

[....].

2)-Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în termenul cel mai scurt și într-o limbă pe care o înțelege asupra motivelor arestării sale și asupra oricărei acuzații aduse împotriva sa.

[....].

B
12

Articolul-6 (Dreptul la un proces echitabil)

1)-Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instiuită prin lege, care va hotări..... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [.....].

2)-Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3)-Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

[.....];

d)-să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

[.....].

Articolul-13 (Dreptul la un recurs efectiv)

Orice persoană , ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul-14 (interzicerea discriminării)

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special pe.....origine...socială....., avere, naștere sau orice altă situație.

57
43

Articolul-17 (interzicerea abuzului de drept)

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată că implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept orecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce **limitări mai ample** acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție.

Articolul-18

(Limitarea folosirii restrîngerii drepturilor)

Restrîngerile care, în termenii prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți nu pot fi aplicate decât în scopul pentru care ele au fost prevăzute.

C). CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

(în vigoare din 14.03.2003 Nr.CPP -122/2003)

TITLU-I CAPITOLUL-I PRINCIPII DE BAZĂ

Articolul-1 (Noțiunea și scopul procesului penal)

[.....].

(2)-Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

(3)-Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie **victimă încălcărilor altor drepturi fundamentale.**

8
11

Articolul-2 (Legea procesual penală)

(1)-Procesul penal se reglementează de prevederile **Constituției Republicii Moldova**, de **tratatele internaționale** la care R.M. este parte și de prezentul cod.

(2)-Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care R.M. este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3)-**Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.**

[.....].

(5)-În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative **care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului**, încalcă independența judecătorească, **principiul contradictorialității**, precum și **contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.**

COPITOLUL-II PRINCIPIILE GENERALE ALE PROCESULUI PENAL

Articolul-7 (Legalitatea procesului penal)

(1)-Procesul penal se desfășoară în **strictă** conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care R.M. este parte și prevederile **Constituției Republicii Moldova** și ale prezentului cod.

(2)-Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3)-În cazul existenței incertitudinii cu privire la **constituționalitatea legilor.....**, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau

B
13

la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

(3/1)-La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a)-obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 al.(1) lit.a) din Constituție;

b)-excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c)-prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d)-nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

[...].

(6)-Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

[...].

(8)-Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Articolul-8 (Prezumția nevinovăției)

(1)-Persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovîția sa nu-i va fi dovedită, **în modul prevăzut de prezentul cod, într-un**

proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

(2)-NIMENI NU ESTE OBLIGAT SĂ DOVEDEASCĂ NEVINOVĂȚIA SA.

(3)-Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

Articolul-9

(Egalitatea în fața legii și a autorităților)

(1)-Toți sunt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de....origine...socială,...avere, naștere sau orice altă situație.

[.....].

Articolul-10 (Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane)

(1)- Toate organele și persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

[...]

(3)-În desfășurarea procesului penal, nimeni nu poate fi supus la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante, nimeni nu poate fi deținut în condiții umilitoare, nu poate fi silit să participe la acțiuni procesuale care lezează demnitatea umană.

[...].

Articolul-17 (Asigurarea dreptului la apărare)

[.....].

(2)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure participanților la procesul penal deplina exercitare a drepturilor lor procesuale, în condițiile prezentului cod. (obligație complet ignorate).

(3)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure bănuیتului, învinuitului, inculpatului dreptul la asistență juridică **calificată** din partea unui apărător ales de el sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, independent de aceste organe.

[.....].

51
27

Articolul-19 (Accesul liber la justiție)

(1)-Orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță judecătorească independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod.

(2)-Persoana care efectuează urmărirea penală și judecătorul nu pot participa la examinarea cauzei în cazul în care el, direct sau indirect, sunt interesați în proces.

(3)- Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuiază sau agravează răspunderea. (obligație ignorată).

Articolul-24 (Principiul contradictorialității în procesul penal)

[.....].

(2)-Instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

(3)- Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

(4)-Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la sollicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Articolul-27 (Libera apreciere a probelor)

(1)- Judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

[....].

Articolul-95 (Admisibilitatea probelor)

[....].

(2)-Chestiunea admisibilității datelor în calitate de probe o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, ori după caz, instanța de judecată.

[.....].

Articolul-100 (Administrarea probelor)

(1)-Administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, **în favoarea și în defavoarea învinutului, inculpatului, de către organul de urmărire penală din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. (Obligație încălcată și ignorată).**

(2)- În scopul administrării probelor, **apărătorul admis în procesul penal, în modul prevăzut de prezentul cod, este în drept:**

1)-să solicite și să prezinte obiecte, documente și informații necesare pentru acordarea asistenței juridice, inclusiv să poată convorbi cu persoane fizice dacă acestea sînt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege;

2)-să solicite certificate, caracteristici și alte documente din diverse organe și instituții competente, în modul stabilit;

3)-în interesul asistenței juridice, să solicite, cu consimțământul persoanei pe care o apără, opinia specialistului pentru explicarea chestiunilor care necesită cunoștințe speciale.

(3)- Bănuitul, învinuitul, inculpatul, apărătorul,.....și reprezentanții lor, precum și alte persoane fizice sau juridice, sînt în drept să prezinte informații orale și scrise, documente și obiecte care pot fi utilizate ca mijloace de probă.

[.....].

Articolul-101 (Aprecierea probelor)

[.....].

(2)-Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

[.....].

Articolul-254

(Rolul activ al organului de urmărire penală)

(1)- Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului. (obligații neîndeplinite și ignorate).

Titlu-V.-CERINȚELE AUTORILOR SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale a Republicii Moldova:-în temeiul art.7 al.(3)CPP alRM

1.Declararea sesizării ca fiind admisibilă

2.Emiterea unei hotărâri privind declararea ca fiind neconstituțional articolul 212 al.(1); -din Codul de Procedură Penală al .

VI- Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Menționăm că prevederile aplicabile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, și au o incidență directă la soluționarea justă și legală a cuzei mele.

VII.- Lista documentelor anexate:

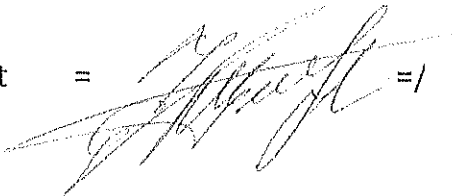
3) -Copia P-V al ședinței de judecată .-5 file.

VIII- DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declarăm pe propria răspundere și onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte. Locul. Mun.Chișinău , Republica Moldova

Data: 10.092021

Apărător = /

Acuzat = =/

0/0
2/2

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28, Chișinău MD-2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

Prezentată în cnformitate cu art.134 al.(1),(2),(3); art. 135 al.(1) lit.a)și b) din Constituția RM; a art. 25 lit. G) din Legea nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 aln. (1) lit.g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995; a art. 7 al. (1), (3),(3-1) lit.a),b),c),d) din Codul de Procedură Penală al R.M. nr.CPP 122/2003.

Titlu-I - AUTORII SESIZĂRII

1. Nume:-

Statut.-

2. Nume:- . Prenume:-

Statut. Acuzat (parte) în proces penal

Adresa:-

Titlu-II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității următoarelor acte normative:-

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ al RM: Nr. CPP 122/2003 din 14.03.2003, M.O.-nr. -104-110 art. Nr.:447, în vigoare :-12.06.2003.

_____ - Art.24 (Principiul contradictorialității în procesul penal)

(1)-[.....]

(2)[.....]

(3) -"Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

(4)- Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, **fiind independente** de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la sollicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

28
29

_____ - Art.315 (Egalitatea în drepturi a părților în fața instanței)

“Procurorul, partea vătămată, partea civilă, apărătorul, inculpatul, partea civilmente responsabilă și reprezentanții lor beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor demersurilor”. (Ficție nu adevăr).

Ambele articole raportate articolului

_____ -Art.100 -(Adminstrarea probelor)

Al.(1) [....].

Al. (2)- În scopul administrării probelor, **apărătorul admis** în procesul penal, în modul prevăzut de prezentul cod, **este în drept:**

1)-să solicite și să prezinte obiecte, documente și informații necesare pentru acordarea asistenței juridice, inclusiv să poarte convorbiri cu persoane fizice dacă acestea sînt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege;

2)-să solicite certificate, caracteristici și alte documente din diverse organe și instituții competente, în modul stabilit;

3)-în interesul asistenței juridice, să solicite, cu consimțămîntul persoanei pe care o apără, opinia specialistului pentru explicarea chestiunilor care necesită cunoștințe speciale.

(3)- Bănuitul, învinuitul, inculpatul, apărătorul,....și reprezentanții lor, precum și alte persoane fizice sau juridice, sînt în drept să prezinte informații orale și scrise, documente și obiecte **care pot** fi utilizate ca mijloace de probă.

[.....].

0/0

- ÎNSĂ CONFORM PREVEDERILOR URMĂTOARELOR ARTICOLE
DIN CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ SE STABILESC CU TOTUL
DREPTURI ȘI POSSIBILITĂȚI INEGALE:-

Articolul-27(Libera apreciere a probelor)

- (1) Judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. (la acelaș nivel cu instanța se află).

Articolul-95 (Admisibilitatea probelor)

(1)[....].

- (2)Chestiunea admisibilității datelor în calitate de probe o decide Organul de Urmărire Penală, din oficiu sau la cererea părților, ori după caz, instanța de judecată. (la acelaș nivel cu instanța se află).

Articolul-100 (Administrarea probelor)

Al.(1)- Admnistrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatuui, **de către organul de urmărire penală** din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod.

(2) [.....].

Articolul-101 (Aprecierea probelor)

[.....].

- (2)-Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (la acelaș nivel cu instanța se află).

[.....].

21
91

După cum vedem foarte clar din prevederile articolelor sus menționate nu există nici un fel de egalitate ci din contra **acuzarea ca parte a procesului se află la același nivel cu instanța de judecată, -(ultima fiind chemată să soluționeze cauza), iar principiul oficialității domină oferind monopol de administrare a probelor părții acuzării. În acest mod **acuzarea ca parte a procesului din start este net avantajată vizavi de apărare;- viciind grav principiul EGALITĂȚII ARMELOR ,** principiu fundamental al unui proces echitabil (art.6 CEDO).**

- Astfel **Susținem că prevederile art.24 al.(3); art.315; art.100 al.(2) CPP., sunt incompatibile (contrare) dispozițiilor CONSTITUȚIONALE a :-**

Articolul-4(Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7 Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-16- Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

72
42

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

- Art.-23 Drepturile fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) [...].

(2) -Statul asigură dreptul fiecărui om de-ași cunoaște drepturile și

îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”. (ACCESIBILITATE, CLARITATE, PREVIZIBILITATE).

Articolul-54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și liberățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

[.....].

Toate aceste prevederi Constituționale au menirea să garanteze și să asigure implementarea art.10; din DUDO-1948; a art.14 al.(1), (2),(3) lit.a),b),e),g) din –PIDCP 1966; a art. 6 al.(1),(2),(3) lit.a), c),d) din CEDO-1950.

Titlu-III- EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:-

Tratamentul juridic trebuie să fie unul egal (nu mimat și nu fictiv),stipulat de lege. Deoarece acest principiu al egalității își găsește originea în art. 14 și 6 CEDO:- garantat prin art.4 din Constituția RM, astfel prevederile CEDO dau definiția unui process echitabil înglobînd dreptul:-

1) La apărare; 2) Egalitatea armelor; 3) Prezumția de nevinovăție etc.

183
93

Dat fiind faptul că prima instanță de judecată la data de 24.11.2015, 16.12.2015, 23.10.2017, 08.05.2018 (se anexează copiile P-V al ședinței de judecată), face trimitere la egalitatea drepturilor și posibilităților statuat în art. 24 al. (3) CPP, și mă obligă să-mi dovedesc nevinovăția (contrar prezumției de nevinovăție art.21 din C.RM ; art.6 al.2 CEDO și art.8 al.(2)CPP), . EU CARE NU AM NICIUN DREPT DE A ADMINISTRA UN PROBATORIU .-AVÎND LOC INVERSAREA SARCINII PROBEI.

Însă art. 100 al. (2) CPP nu este în stare să asigure o asemenea egalitate(de arme), macar minimă,- să nu fie acest avantaj net al acuzării față de apărare. Notiunile cuprinse în art. 100 al.(2-3)CPP:să solicite, să prezinte informații,să poarte convorbiri, care pot fi folosite în procesul penal nu corespund caracteristicilor de mijloc de probă ; ci simplu de informare, comunicare, veste, știre care pune pe cineva la curent cu o situație însă întru totul dependente de a fi reținute ca argumente de către OUP,PROCUROR,JUDECĂTOR (prin ordonanță sau încheiere)-art.313 CP; art.199,210,235-243, 342CPP. Astfel prevederile art.24 al.(3),(4); 315 CPP sunt incomplete, vagi și imprecise (fictive de mimare, un fel de paravan de ducere în eroare;-ca urmare sunt incompatibile exigențelor art.6,14 din CEDO garantate prin art.4,7,16,23,54 din Constituția RM); generând nesiguranță între subiecții procesuali; favorizând abuzuri din partea organelor responsabile (OUP, procuror, judecători),- pentru aplicarea normelor ce guvernează materia drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Ambele articole nu reglementează clar și previzibil,(ceea ce nu corespunde exigențelor art.23 din Constituția RM)- garantarea, asigurarea, și răspunderea în obținerea acestei egalități a părților din procesul penal. Însăși faptul punerii la dispoziție a drepturilor fără asigurarea cu anumite garanții, responsabilități a adus la încălcarea acestora; garantarea fiind doar una mimată (fictivă), lipsa garanțiilor procesuale nu a asigurat (în cazul meu concret) drepturile și libertățile garantate de art.5,6 CEDO, deoarece conținutul

al.(3) a art.24; art.315 CPP este unul declarativ-steril; da !Eu pot să mă folosesc de un drept statuat în art.64,66,244-247,327, 364 CPP, însă realizarea acestui drept depinde de buna voință a autorității care mă acuză și mă judecă.

Desemnînd apărarea ca parte egală cu cea a acuzării (art.24 al.(3);art.315 CPP) se denaturează grav însăși noțiunea de egalitate dat fiind faptul că acuzarea nu este o parte neutră ci are ca scop influențarea deciziei judecătorului, făcînd abuz de imensa putere a statului. Cu atît mai mult că această putere este folosită chiar contrar intereselor statului și societății.

Într-un stat authentic și nu capturat, regulile de joc sunt unice ce prevăd drepturi, obligații și responsabilități reciproce.

Statutul procurorului -acuzarea (art.52,53CPP) depășește atribuțiile de a fi simplă (egală) parte a procesului; prin aceasta din start acuzării îi permite un avantaj net vizavi de acuzat (apărare) ca parte a procesului. Mai mult ca atît procurorul liber poartă discuții private cu judecătorul în timpul procesului și după, formînd dubii privind independența și imparțialitatea judecătorului, ultimul fiind chemat să fie arbitru și să guverneze raporturile dintre părți ;CAUZA:- Ankerl v. Elveția, hot. Din 23.10.1996; Kress v. Franța , hot. Din 07.06.2001.

Cum de sa ajuns, ca eu, un justițiabil să cer respectarea drepturilor mele tocmai de la acel care mi le încalcă-?!. Deoarece la dispoziția apărării pentru realizarea drepturilor sale stă:-**FORMULAREA DE CERERI**, lăsînd în umbră răspunderea și evitarea ei.

Mai mult ca atît că, **nu este o competiție între egali** ; acuzarea deține monopolul administrării probatoriului, intimei convigeri, liberei aprecieri a probelor,și admisibilității probelor,(art.27al.(1);art.95 al.(2);art.100 al.(1); art.101 al.(2)CPP), ca urmare probatoriul menit să stabilească adevărul real, (OUP nerespectînd prevederile art.19 al.(3); art.100 al.(1);art.254 al.(1)CPP) se transformă în fabrică de erulare, de adevăr formal întru totul dependent de interes meschin.

În acest mod sa stabilit o practică ilegală și criminală în justiție de nerespectare a obligațiilor pozitive și a principului fundamental al unui proces echitabil:-„PREZUMȚIEI DE NEVINOVĂȚIE”-

H
S

(art.6 CEDO). În temeiul unei intime convigeri ilegale;- ACUZAREA-cu succes produce o anchetă prejudiciară strict unilaterală, ignorând acele obligații pozitive

statuate în art.1 al.(2),(3); art.19 al.(3); art.100 al.(1),(4); art.254 al.(1) CPP (vezi prevederile respective); în acest mod în lipsa bunei credințe OUP (ACUZAREA), au fabricat o eruire și nu un adevăr real; în toate cazurile interesul este pe primul loc, inclusiv în cazul meu.

Apariția APĂRĂRII abea la faza de judecată nu mai este în stare cu acele instrumente legale (art.100 al.(2)CPP) să remedieze acele curențe și ilegalități produse de acuzare. Iar cu titlu de interpretare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat definiția noțiunii de proces echitabil și anume egalitatea părților în fața instanței de judecată și a armelor, statuînd principiul egalității armelor ca:-„Trăsătură esențială a unui proces echitabil , fiecare parte a procesului trebuie investită cu posibilități rezonabile pentru ași prezenta cauza conform condițiilor care să nu creeze dezavantaje vizavi de opoziție” , unul dintre elementele fundamentale de proces echitabil.

CAUZA:-Foucher v. France, 18.03.1997. par.34. (Ct.EDO). Neumeister v. Austria, 27.06.1968. Dombó Beheer v. Olanda din 27.10.1993. Bulut v. Austria hot.din 22.02.1996. De Haes și Gijisels v. Belgia hot.din 24.02.1997. Guillemin v. Franța hot. Din 21.02.1997.

Lăsarea apărării la buzunarul (bunul plac) al acuzării, iar instanțele de judecată (care în toate cazurile ia partea acuzării);-dezvăluie situația dezastruasă din justiția R.M., generînd surse de corupție.

Ne avînd APĂRAREA reala posibilitate de a administra un probatoriu în echilibrul celui a acuzării;-FEMIDA CARE ȚINE CÎNTARUL ÎN MÎINĂ NU ARE CE PUNE PE AL DOILEA TALGER . Poți să invoci și să propui probe, date, înscrisuri etc., în susținerea poziției cît dorești; însă admiterea și administrarea lor prin procedeele probatorii (art.:102-141CPP competență exclusivă a acuzării), astfel depinde soarta acuzatului de voința și interesul acuzării și a instanței care te bagă la închisoare. Ce sentință sau decizie poate lua o instanță-? Cînd în lege (art.325 al.(1)CPP) stabilește clar că,-“Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în

JK
96

privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, -(alcătuit de acuzare); Dar unde este

apărarea-? Ce fel de parte egală a procesului-?. Astfel partea apărării nu dispune în mod egal de aceleași mijloace procesuale penale ca a acuzării.

Ca consecință dacă soarta și destinul acuzatului nu îi oferă nici o probă, cât de nevinovat nu ai fi tu;-te duci de faci 15 ani grei de pușcărie.

Dreptul de a înainta cereri (solicitări) din partea apărării sunt pur și simplu ignorate și pur formal respinse (ca neîntemeiate); de partea lor (OUP, procuror, judecător) stă impunitatea. Instanța nu mai este un arbitru simplu ci un promotor activ al acuzării reducând la zero efectele contradictoriaității.

Căutarea și stabilirea adevărului, realizarea dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO - în situația

nerespectării obligațiilor pozitive de către OUP:- art.1 al.(2),(3); art.2 al.(1),(2),(3),(5); art.7 al.(1); art.8; art.9 al.(1); art.10 al.(1),(2),(3); art.17 al.(1),(2); art.19 al.(3); art.100 al.(1),(4); art.254 al.(1) ; art.279 al.(1) CPP.

De către instanța de judecată:-art. 1 al.(2),(3); art. 2 al.(1),(2),(3),(5); art.7 al.(1); art.8 al.(1),(2),(3); art.9 al.(1); art.10 al.(1); art.17 al.(2); art.19 al.(1),(2); art.24 al.(1),(2),(3),(4); art.26 al.(3); art.100 al.(1),(4); art.101 al.(1),(2),(3),(4); art.314 al.(1),(2); art.315 CPP;- statuate în lege), rămîne un ideal iluzoriu pentru justițiabil.

Plasarea pe umerii apărării a obligației de ași dovedi nevinovăția în temeiul egalității fictive stipulate în art.24 al.(3); art.315 CPP, în lipsa unor pîrgii legale funcționale; nu numai că este ilegal dar constituie o activitate criminală în privința acelor drepturi și principii generale unanim recunoscute și garantate în dreptul internațional (art.3,5,6,14 CEDO) și constitutional (art.1,4,16.20-26) al R.M.; în ce privește desfășurarea procesului penal.

Ca urmare lipsa unei egalități de arme macar minime așa cum cere exigențele unui proces echitabil, (art,6 CEDO), se aduce atingere însăși existenței drepturilor și libertăților garantate de art.1 al.(3); art.4 al.(1),(2); art.8 al.(1); art.16 al.(1),(2);

art.20 al.(1),(2); art.21; art.24 al.(1),(2);art.25 al.(1); art.26 al.(2); art.54 al.(1),(3),(4); art.116 al.(1) din Constituția Republicii Moldova.

Tratamentul juridic, cum am menționat mai sus, trebuie să fie unul egal stipulat de lege, cu adevărat nu mimat sau fictiv (ca în cazul meu); în caz contrar se evită responsabilitatea statului în raporturile procesual penale stabilite. Drepturile persoanei sunt un factor essential care stabilește obiectivile și forma activității procesuale în cauzele penale. **Nu drepturile persoanei trebuie să se conformeze rigorilor procesual penale; dar aceste rigori drepturilor persoanei,(originea fiind găsită în art.1 al.(3) din Constituția RM).**

Eu abordez o problemă majoră de importanță și interes general, deoarece de față este un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărîrea pronunțată în prima instanță (art.6 p.44 CPP). –Încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția RM și alte legi naționale.

Aceste prevederi procesual penale au o repercursiune directă asupra judecării și soluționării juste și legale a cauzei mele.

Titlu-IV- CADRUL NORMATIV APLICABIL

A)Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul -1

Statul Republica Moldova

„[....]

Al.(3)-Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului ,drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Handwritten initials or signature in the top right corner.

Articolul-4 (Drepturile și libertățile omului)

„(1) Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne prioritate au reglementările internaționale”

Articolul-7

Constituția , Lege supremă

„ Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”

Articolul-16- Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul-20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul-21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal , în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul-23

(Dreptul fiecărui om de ași cunoaște drepturile și îndatoririle)

(1)[.....].

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de ași cunoaște drepturile și îndatoririle, în acest scop statul publică și face accesibil toate legile și alte acte normative.

Articolul-24

DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.

(2) Nimeni nu va fi supus la torturi , nici la pedepse sau traamente crude, inumane ori degradante.

[...].

Articolul-25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile..

[...]

(5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării; iar învinuirea –în cel mai scurt termen , motivele reținerii și învinuirii se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

[...].

Articolul-26- Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent , prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...].

Articolul-54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1)-În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și liberățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2)-Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale , bunăstării economice a țării , ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3)-Prevederile aliniatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4)-Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății .

Articolul-116 –Statutul Judecătorului

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[....].

Articolul -120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri **definitive** ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului , al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești **definitive**.

Articolul-134- STATUTUL [Curții Constituționale]

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

8
101

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției , asigură realizarea principiului separării puterilor de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul-135 – ATRIBUȚIILE [Curții Constituționale]

(1) Curtea Constituțională:

a) Exerciță la sesizare , controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și tratatelor internaționale la care R.M. este parte.

b) Interpretează Constituția

[...].

B)- Prevederile relevante ale normelor internaționale

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI (NEW-YORC-1948).

Articolul-1

Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea sa.

Articolul-5

Nimeni nu va fi supus la tortură, nici la pedepse sau tratamente crude inumane sau degradante.

Articolul-8

Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin Constituție sau prin lege.

86
102

Articolul-9

Nimeni nu poate fi arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Articolul-10

Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotări fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

Articolul-11

1)- Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cursul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE

(NEW-YORC 1966, în vigoare pentru R.M. din 26 aprilie 1993)

Articolul-2

[...]

3)-Statele părți la prezentul Pact se angajează:

a)-să garanteze că orice persoană ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute în prezentul Pact au fost violate va dispune de o cale de recurs efectivă, chiar atunci cînd încălcarea a fost comisă de persoane acționînd în exercițiul funcțiilor lor oficiale;

[...].

Articolul-7

Nimeni nu va fi supus torturii și nici unor pedepse sau tratamente crude inumane sau degradante,[.....].

[.....].

J.
103

Articolul-9

1)- Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa **decât pentru motive legale și în conformitate cu procedura prevăzută de lege.**

2)-Orice individ arestat va fi informat, **în momentul arestării sale**, despre motivele acestei arestări și va fi înștiințat, **în cel mai scurt timp**, de orice învinuiri care i se aduc.

[...].

Articolul-10

1)-orice persoană privată de libertate va fi tratată **cu umanitate și cu respectarea demnității inerente persoanei umane.**

2)- a) Persoanele aflate în prevenție vor fi, în afară de circumstanțe excepționale, **separate de condamnați și vor fi supuse unui regim distinct, potrivit condiției lor de persoane necondamnate.**

[...].

Articolul-14

1)-Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat **în mod echitabil și public** de către un tribunal competent , **independent și imparțial**, [...].

2)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale **este prezumată a fi nevinovată cît timp culpabilitatea sa nu a fost stabilită în mod legal.**

3)-Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale are dreptul, în condiții de deplină egalitate, **la cel puțin următoarele garanții:**

a)-să fie informat în cel mai scurt termen, într-o limbă pe care o înțelege , **și în mod detaliat despre natura și motivele acuzației ce i se aduce;**

b)-să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale și să comunice cu apărătorul pe care și-l alege;

[...];

P.
104

e)-să interogheze sau să facă a fi interogați martorii acuzării și să obțină înfățișarea și interogarea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; [...];

g)-să nu fie silită să mărturisească împotriva ei însăși sau să se recunoască vinovată. [...].

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (amendată prin protocoalele Nr.-3,5,8 și 11) ROMA, -4.XI.1950

(EUROPEANĂ-(CEDO); în vigoare pentru RM din 12 septembrie 1997)

Articolul-1

(obligația de a respecta drepturile omului)

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlu -1 al prezentei convenții.

TITLU-I

DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

Articolul-3-(interzicerea torturii)

Nimeni nu poate fi supus torturii nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

[...]

Articolul-5 (Dreptul la libertate și siguranță)

1)-Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

a)-dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent;

103

b)-dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei dețineri legale pentru nesupunerea la o hotărîre pronunțată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege;

c)-dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia;

[.....].

2)-Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în termenul cel mai scurt și într-o limbă pe care o înțelege asupra motivelor arestării sale și asupra oricărei acuzații aduse împotriva sa.

[.....].

Articolul-6 (Dreptul la un proces echitabil)

1)-Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, înstituită prin lege, care va hotărî..... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. [.....].

2)-Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3)-Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

[.....];

d)-să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

[.....].

Articolul-13 (Dreptul la un recurs efectiv)

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și

atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul-14 (interzicerea discriminării)

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special pe.....origine...socială....., avere, naștere sau orice altă situație.

Articolul-17 (interzicerea abuzului de drept)

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată că implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept orecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție.

Articolul-18

(Limitarea folosirii restrîngerii drepturilor)

Restrîngerile care, în termenii prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți nu pot fi aplicate decât în scopul penru care ele au fost prevăzute.

C). CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

(în vigoare din 14.03.2003 Nr.CPP -122/2003)

TITLU-I CAPITOLUL-I PRINCIPII DE BAZĂ

Articolul-1 (Noțiunea și scopul procesului penal)

[.....].

(2)-Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o

infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

(3)-Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcărilor altor drepturi fundamentale.

Articolul-2 (Legea procesual penală)

(1)-Procesul penal se reglementează de prevederile **Constituției Republicii Moldova**, de **tratatele internaționale** la care R.M. este parte și de prezentul cod.

(2)-Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care R.M. este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3)-**Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.**

[.....].

(5)-În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care **anulează sau limitează drepturile și libertățile omului**, încalcă independența judecătorească, **principiul contradictorialității**, precum și **contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.**

COPITOLUL-II PRINCIPIILE GENERALE ALE PROCESULUI PENAL

Articolul-7 (Legalitatea procesului penal)

(1)-Procesul penal se desfășoară în **strictă** conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care R.M. este parte și prevederile **Constituției Republicii Moldova** și ale prezentului cod.

78
108

(2)-Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3)-În cazul existenței incertitudinii cu privire la **constituționalitatea legilor.....**, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu **sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.**

(3/1)-La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, **instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției**, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a)-obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 al.(1) lit.a) din Constituție;

b)-excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c)-prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d)-nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

[....].

(6)-Hotărîrile Curții Constituționale privind interpretatea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

[....].

(8)-Hotărîrile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Articolul-8 (Prezumția nevinovăției)

(1)-Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un

proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

(2)-NIMENI NU ESTE OBLIGAT SĂ DOVEDEASCĂ NEVINOVĂȚIA SA.

(3)-Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Articolul-9

(Egalitatea în fața legii și a autorităților)

(1)-Toți sunt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de....origine...socială,...avere, naștere sau orice altă situație.
[.....].

Articolul-10 (Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane)

(1)- Toate organele și persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

[...]

(3)-În desfășurarea procesului penal, nimeni nu poate fi supus la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante, nimeni nu poate fi deținut în condiții umilitoare, nu poate fi silit să participe la acțiuni procesuale care lezează demnitatea umană.

[.....].

Articolul-17 (Asigurarea dreptului la apărare)

[.....].

90
MC

(2)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure participanților la procesul penal deplină exercitare a drepturilor lor procesuale, în condițiile prezentului cod. (obligație complet ignorate).

(3)-Organul de urmărire penală și instanța de judecată sînt obligate să asigure bănuیتului, învinuitului, inculpatului dreptul la asistență juridică **calificată** din partea unui apărător ales de el sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, independent de aceste organe.

[.....].

Articolul-19 (Accesul liber la justiție)

(1)-Orice persoană are dreptul la examinarea și **soluționarea cauzei sale în mod echitabil**, în termen rezonabil, **de către o instanță judecătorească independentă, imparțială**, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod.

(2)-Persoana care efectuează urmărirea penală și judecătorul nu pot participa la examinarea cauzei în cazul în care el, direct sau indirect, sunt interesați în proces.

(3)- **Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuیتului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuiază sau agravează răspunderea. (obligație ignorată).**

Articolul-24 (Principiul contradictorialității în procesul penal)

[.....].

(2)-Instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

(3)- **Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.** Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

91
111

(4)-Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la sollicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Articolul-27 (Libera apreciere a probelor)

(1)- Judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

[....].

Articolul-95 (Admisibilitatea probelor)

[....].

(2)-Chestiunea admisibilității datelor în calitate de probe o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, ori după caz, instanța de judecată.

[....].

Articolul-100 (Administrarea probelor)

(1)-Administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, **în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. (Obligație încălcată și ignorată).**

(2)- În scopul administrării probelor, **apărătorul admis în procesul penal, în modul prevăzut de prezentul cod, este în drept:**

92
M2

1)-să solicite și să prezinte obiecte, documente și informații necesare pentru acordarea asistenței juridice, inclusiv să poată convorbi cu persoane fizice dacă acestea sînt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege;

2)-să solicite certificate, caracteristici și alte documente din diverse organe și instituții competente, în modul stabilit;

3)-în interesul asistenței juridice, să solicite, cu consimțămîntul persoanei pe care o apără, opinia specialistului pentru explicarea chestiunilor care necesită cunoștințe speciale.

(3)- Bănuitul, învinuitul, inculpatul, apărătorul,.....și reprezentanții lor, precum și alte persoane fizice sau juridice, sînt în drept să prezinte informații orale și scrise, documente și obiecte care pot fi utilizate ca mijloace de probă.

[.....].

Articolul-101 (Aprecierea probelor)

[.....].

(2)-Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

[.....].

Articolul-254

(Rolul activ al organului de urmărire penală)

(1)- Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului. (obligații neîndeplinite și ignorate).

93
112

Titlu-V.-CERINȚELE AUTORILOR SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale a Republicii Moldova:-în temeiul art.7 al.(3)CPP alRM

1.Declararea sesizării ca fiind admisibilă

2.Emiterea unei hotărâri privind declararea ca fiind neconstituționale articolele 24 al.(3); art.315; art.100 al.(2)CPP enumerate în titlul –II .

VI- Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Menționăm că prevederile aplicabile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, și au o incidență directă la soluționarea justă și legală a cuzei mele.

VII.- Lista documentelor anexate:

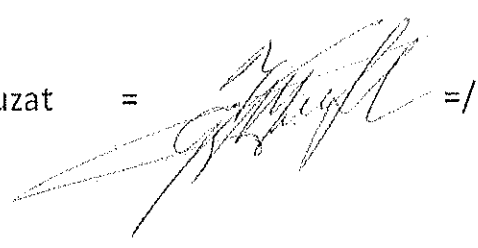
1) –Copiile proceselor- verbale ale ședințelor de judecată-4 file

VIII- DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declarăm pe propria răspundere și onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte. Locul. Mun.Chișinău , Republica Moldova

Data: 10.09.2021

Apărător = /

Acuzat = =/

Dosarul nr. 1a-2317/18 (PIGD nr.02-1a-25112-06122018)

ÎNCHIEIERE

25 ianuarie 2024

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa :

Președintele ședinței de judecată, judecătorul
judecătoarei

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

mun. Chișinău

Alexandru Spoială

Igor Mânăscurtă și Stelian Teleucă

Ana Mihai

Alexandru Plîngău

Adrian Cojocaru

examinând în ședință de judecată publică cererea înaintată de inculpatul
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării
apelului procurorului în Procuratura mun. Chișinău, of. Buiucani, Oganesean Armen,
apelul comun al inculpatului și al avocatului Ciachir Constantin,
apelul suplimentar comun al avocatului Cojocaru Adrian și al inculpatului
declarate împotriva sentinței Judecătoarei Chișinău, sediul Buiucani din
15.11.2018, pe cauza penală de învinuire a lui de comiterea
infracțiunilor prevăzute de art. art. 30, 172 alin. (3) lit. a), a¹), 171 alin. (3) lit. a), b),
27, 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal,

CONSTATĂ:

Prin sentința Judecătoarei Chișinău, sediul Buiucani din 15.11.2018,
a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute
de art. art. 171 alin. (3) lit. a) și b), 30, 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod Penal și în baza
acestor Legi a fost condamnat:

- în baza art. 171 alin. (3) lit. a), b) Cod Penal – la o pedeapsă sub formă de
închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani;

- în baza art. art. 30, 172 alin. (3) lit. a), a¹) Cod Penal – la o pedeapsă sub
formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul
parțial al pedepselor aplicate, lui i-a fost stabilită
pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu
executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei în
privința lui s-a dispus a fi calculat din momentul
definitivării și punerii în executare a sentinței, respectiv cu includerea termenului aflării
sub arest din 15.06.2015 - 15.06.2016.

Învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută
de art. art. 27, 171 alin. (2) lit. b²) Cod Penal a fost achitat pe motiv că fapta inculpatului
nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Acțiunea civilă a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea de la
în beneficiul lui suma de 150 000 (una sută cincizeci mii) lei
cu titlu de prejudiciul moral. S-a dispus încasarea de la
în beneficiul Statului suma de 994 (nouă sute nouăzeci și patru) lei, cu titlu de cheltuieli
judiciare.

Corpurile delictive: 53 CD-uri, 3 reviste cu conținut erotic și 2 stick-uri flash Transcend
și Kingston din 16.06.2015, care se află într-o sacoșă neagră, în camera de păstrare a

corpurilor delictive de la IP Buiucani, conform chitanței nr.133 din 29.09.2015 de nimicire o dată cu definitivarea sentinței.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, în perioada cuprinsă între 21 februarie 2010 și luna decembrie 2014, având la îngrijire și educare pe nepoata sa minoră, născută la , cu domiciliu pe adresa mun. Chișinău, fiind prin Dispoziția Primarului r-lui Strășeni nr.31 din 12.06.2012, desemnat și tutore asupra acesteia. Știind cu certitudine că ultima nu atins vârsta de 14 ani, urmărind scopul comiterii unui viol și satisfacerii poștei sexuale în forme perverse, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se împreună cu minoră la domiciliul din str. mun. Chișinău, apoi în automobilul ce aparține acestuia.

Ulterior, în garajul lui : amplasat în apropierea blocurilor de locuit din str. mun. Chișinău, precum și la șantierul în construcție amplasat lângă casele enunțate, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit. aplicând constrângerea fizică și psihică și profitând de imposibilitatea lui de a-și exprima voința, din cauza vârstei fragede, de multiple ori, a întreținut relații sexuale cu ultima contra voinței sale și satisfăcut pofta sexuală în formă perversă, introducând penisul său în cavitatea bucală și anală a minorei

Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.11.2018, a depus apel procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță și a-l recunoaște vinovat și a-l condamna pe în baza art. art. 27, 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal, iar în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni și prin cumul, a stabili lui Izvooreanu I. pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 25 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De asemenea, apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.11.2018 au depus avocatul Ciachir Constantin de comun cu inculpatul , care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizi hotărâri, prin care să fie achitat pe toate capetele de învinuire.

De asemenea, apel suplimentar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.11.2018 au declarat avocatul Cojocaru Adrian de comun cu inculpatul , prin care au solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat pe toate capetele de învinuire.

În data de 10.09.2021, prin intermediul cancelariei instanței, inculpatul a înaintat o cerere în care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 195 alin. (5) pct. 3) din Codul de procedură penală: măsura preventivă încetează de drept „în caz de punere în executare a sentinței de condamnare”, precum și a prevederilor art. 415 alin. (3) Codul de procedură penală al Republicii Moldova: „(3) Decizia instanței de apel este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării”.

În susținerea cererii a fost invocat că, aplicarea prevederilor normelor invocate supra duce la încălcarea principiului prezumției de nevinovăție, prin care se statuează că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu va fi dovedită, în modul prevăzut de Codul de procedură

penală, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Totodată, invocă faptul că nu este clar care normă ar avea prioritate în cazul constatării contradicției dintre normele prevăzute supra și prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referă la prezumția de nevinovăție.

De asemenea, în data de 10.09.2021, prin intermediul cancelariei instanței, inculpatul Ciocanu Constantin a înaintat o cerere în care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art. 212 alin. (1) din Codul de procedură penală: „materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decât cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție, și ca să nu fie afectate interesele altor persoane și ale desfășurării urmăririi penale în condițiile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal”.

În susținerea cererii, inculpatul a invocat faptul că prevederile legale enunțate supra contravin principiului contradictorialității procesului penal, precum și faptul că acestea contravin scopului general al procesului penal, și anume aflarea adevărului.

De asemenea, în data de 10.09.2021, prin intermediul cancelariei instanței, inculpatul a înaintat o cerere în care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art. 24 alin. (3), (4) din Codul de procedură penală: „(3) Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. (4) Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare”, a prevederilor art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală al RM: „(2) În scopul administrării probelor, apărătorul admis în procesul penal, în modul prevăzut de prezentul cod, este în drept: 1) să solicite și să prezinte obiecte, documente și informații necesare pentru acordarea asistenței juridice, inclusiv să poarte convorbiri cu persoane fizice dacă acestea sînt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege; 2) să solicite certificate, caracteristici și alte documente din diverse organe și instituții competente, în modul stabilit; 3) în interesul asistenței juridice, să solicite, cu consimțământul persoanei pe care o apără, opinia specialistului pentru explicarea chestiunilor care necesită cunoștințe speciale”, precum și prevederile art. 315 Cod de procedură penală al RM: „Procurorul, partea vătămată, partea civilă, apărătorul, inculpatul, partea civilmente responsabilă și reprezentanții lor beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor”.

De asemenea, în data de 10.09.2021, prin intermediul cancelariei instanței, inculpatul a înaintat o cerere în care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 privind răspunderea disciplinară a judecătorilor: „Hotărârea privind admiterea contestației este obligatorie pentru inspecția judiciară, care urmează să efectueze cercetarea disciplinară în conformitate cu art.23. Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă”.

În motivarea cererii, inculpatul a invocat faptul că

prevederile legale enunțate supra sunt contrare Constituției RM, deoarece îngrădesc dreptul persoanei la un recurs efectiv, cât și dreptul la o instanță imparțială.

În ședința de judecată avocatul Cojocari Adrian și inculpatul au solicitat admiterea cererilor.

Procurorul Plângău Alexandru a solicitat respingerea cererilor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul Penal consideră că toate cererile inculpatului urmează a fi examinate împreună cu adoptarea unui singur act judecătoresc, cu admiterea parțială a solicitărilor invocate în aceste cereri, reieșind din cele ce succed .

În conformitate cu dispoziția art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, „Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.”.

Potrivit art.135 alin.(1) lit. a), g) din Constituția RM, „Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție ”.

Aceleași stipulațiuni legale sunt reiterate și în art. 4 alin.(1) lit. a), g) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din data de 13.12.1994 și în art. 4 alin.(1) lit. a) și g) din Codul Jurisdicției constituționale.

La fel, Colegiul Penal notează că în temeiul Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, s-a statuat că în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115,116 și 134 din Constituție: - în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; - excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; - sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

Mai mult decât atât, prin aceeași hotărâre, Curtea Constituțională, a relevat că, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

La fel, în cadrul hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 s-a indicat ca, până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate să se prezinte Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării

directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

După această proiectare a cadrului normativ de referință, în speță, instanța de apel reține că, sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din data de 09 februarie 2016.

În speță, obiectul excepției de neconstituționalitate invocate supra îl constituie:

- prevederile art. 195 alin. (5) pct. 3) din Codul de procedură penală: măsura preventivă încetează de drept „în caz de punere în executare a sentinței de condamnare”;

- prevederile art. 415 alin. (3) Codul de procedură penală al Republicii Moldova: „(3) Decizia instanței de apel este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării”;

- prevederile art. art. 212 alin. (1) din Codul de procedură penală: „materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decât cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție, și ca să nu fie afectate interesele altor persoane și ale desfășurării urmăririi penale în condițiile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal”;

- prevederile art. art. 24 alin. (3), (4) din Codul de procedură penală: „(3) Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. (4) Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare”;

- prevederile art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală al RM: „(2) În scopul administrării probelor, apărătorul admis în procesul penal, în modul prevăzut de prezentul cod, este în drept: 1) să solicite și să prezinte obiecte, documente și informații necesare pentru acordarea asistenței juridice, inclusiv să poarte convorbiri cu persoane fizice dacă acestea sînt de acord să fie audiate în modul stabilit de lege; 2) să solicite certificate, caracteristici și alte documente din diverse organe și instituții competente, în modul stabilit; 3) în interesul asistenței juridice, să solicite, cu consimțământul persoanei pe care o apără, opinia specialistului pentru explicarea chestiunilor care necesită cunoștințe speciale”;

- prevederile art. 315 Cod de procedură penală al RM: „Procurorul, partea vătămată, partea civilă, apărătorul, inculpatul, partea civilmente responsabilă și reprezentanții lor beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor”.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către un participant la prezentul proces penal - inculpatul .. În plus, normele vizate în prezenta solicitare de ridicare a excepției de neconstituționalitate nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate în contextul aplicării lor în speță. În acest context, în speță sunt întrunite condițiile legale de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 366 alin.(3) Cod de procedura penală.

Totodată, cu referire la cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul penal atrage atenția asupra prevederilor art. 7 alin. (3¹) pct. c) Cod de procedură penală, care menționează că La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei.

Astfel, instanța de apel constată că în prezenta speță, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nu sunt aplicabile speței, respectiv nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală, astfel că cererea dată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererile inculpatului

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art. 195 alin. (5) pct. 3), 415 alin. (3), 212 alin. (1), 24 alin. (3), (4), 100 alin. (2), 315 Cod de procedură penală și de a respinge cererea inculpatului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în cadrul judecării apelului procurorului în Procuratura mun. Chișinău, of. Buiucani, Oganesean Armen, apelul comun al inculpatului și al avocatului Ciachir Constantin, apelul suplimentar comun al avocatului Cojocar Adrian și al inculpatului , declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.11.2018, pe cauza penală de învinuire a lui , de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 30, 172 alin. (3) lit. a), a¹), 171 alin. (3) lit. a), b), 27, 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal.

În conformitate cu art. 7, 341-342, Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

DISPUNE:

Admite parțial cererea inculpatului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate pentru verificarea constituționalității art. art. 24 alin. (3), (4), 100 alin. (2), 195 alin. (5) pct. 3), 212 alin. (1), 415 alin. (3), 315 Cod de procedură penală al RM.

Se suspendă examinarea cauzei până la soluționarea de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova a sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței:

Judecători:

Alexandru Spoială

Igor Mânăscurtă

Stelian Teleucă

